

Aile İçi Etkinlik Rehberi

1. Kitap

Editörler:

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz & Kevser Şenel Yılmaz & Şeyma Cevzli

Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER) bünyesinde ebeveynleri, çocuklarına din eğitimi vermek konusunda desteklemek üzere 2015 yılında gerçekleştirilmeye başlayan *Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP)*, geniş kitlelere ulaşmayı başarmış ve çalışma alanını toplumun yapı taşı olan ailenin güncel ihtiyaçlarını karşılamak için geliştirmiştir.

ADEP seminerlerinde ebeveynlerin çocuklarına din eğitimi verirken onlarla ortak ilgi alanı oluşturmakta ve çocuklarının zaman geçirdiği mevcut medya unsurlarını doğru değerlendirmekte zorlandığı tespit edilmiştir. YEKDER bünyesinde gerçekleştirilen ADEP Materyal Atölyesi'nde üç editör ve yedi yazarın oluşturduğu bir ekiple *Aile İçi Etkinlik Rehberi* kitabı hazırlanmıştır. Ebeveynlere hâlihazırda bulunan yazılı, görsel ve işitsel materyalleri değerlendirmek konusunda rehberlik etmeyi amaçlayan *Aile İçi Etkinlik Rehberi* kitabı, uzun vadede mevcut materyallere yenileri eklendikçe onları da faydalı olacak biçimde dönüştürebilecek bir perspektif kazandırmayı hedeflemektedir.

Aile İçi Etkinlik Rehberi kitabı, çocukların dini gelişimini desteklemek üzere geliştirilen yazılı, görsel, işitsel etkinlikler ve oyunlar ile medya okuryazarlığı kazandırmanın yanında aile içi iletişimi güçlendirmek konusunda ebeveynlere rehberlik etmeyi de amaçlamaktadır. ADEP seminer temalarından hareketle kitabın birinci cildinde İman, İbadet, Siyer ve Oyunlar; ikinci cildinde ise Ahlak ve Yolculukta Oyun ve Etkinlikler başlıkları yer almaktadır. Her bir başlık altında çeşitli oyun ve etkinliklerle nitelikli hale getirilen film, klip, kitap, müzikal, drama ve ayrıca oyunlardan oluşan çalışmalar bulunmaktadır.

@ailedinedegitimi
@yekder

1. Kitap

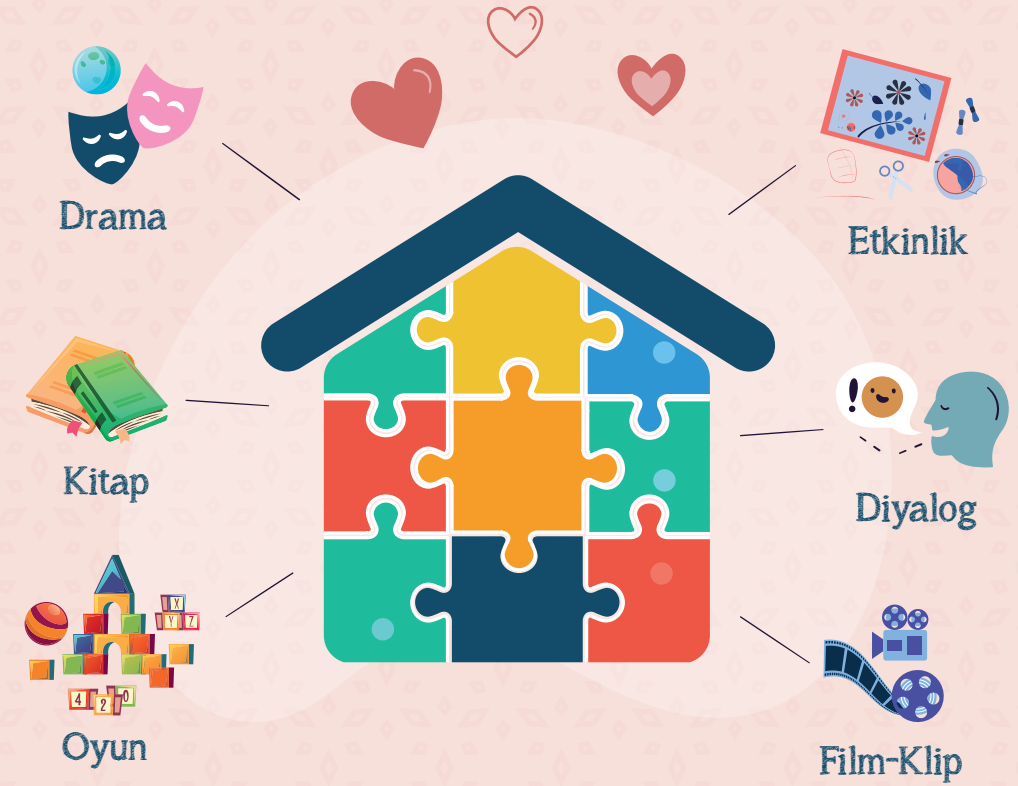
Aile İçi Etkinlik Rehberi

Editörler:

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz & Kevser Şenel Yılmaz & Şeyma Cevzli

Aile İçi Etkinlik Rehberi

1. Kitap

1. Kitap

Aile İçi Etkinlik Rehberi

1

YEKDER Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP)
için geliştirilmiştir.

YEKDER
YAYINLARI

YEKDER Yayınları – 12
Aile İçi Etkinlik Rehberi 1

Editörler

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz
Kevser Şenel Yılmaz
Şeyma Cevizli

Yazarlar

Senanur Satılmış, Tuğba Ulutaş, Semra Köknel, Rabia Kuruner,
Emine Polat, Şevval Kılınçlı, Zeynep Kızıllı, Sedat Özgür

Yayına Hazırlayan

Büşra Murat

Tashih

Kübra Duran

Kapak Tasarımı ve Grafik Tasarım

Ramazan Nurbaki

Baskı

Limit Ofset - Sertifika No: 28397 / Maltepe Mah. Litros Yolu 2.Mat. Sitesi
ZA13 Zeytinburnu / Topkapı / İSTABUL
T. 0212 567 45 35 - 0212 567 45 36 F. 0212 567 45 33

1.Baskı: İstanbul, 2021

ISBN

978-975-98557-3-4

© YEKDER Yayınları, 2021

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

YEKDER Yayınları

Sultantepe Mh. Cumhuriyet Cd. Fıstıkağacı İş Mrk.
No: 39/2 Üsküdar İstanbul Tel: (0216) 460 25 50

YEKDER Yayınları, Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği'nin (YEKDER) markasıdır.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Yorulmaz, B. & Şenel Yılmaz, K. & Cevizli Ş.

Aile İçi Etkinlik Rehberi 1

1. Baskı, 200 s., 16,5 x 23,5 cm

Kaynakça ve dizin var.

ISBN: 978-975-98557-3-4

1. Oyun 2. Etkinlik 3. Film

Aile İçi Etkinlik Rehberi

1

YEKDER Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP)
için geliştirilmiştir.

YEKDER
YAYINLARI

İçindekiler

TAKDİM	7
DİN EĞİTİMİNDE MATERYAL KULLANIMI	9
Film ve Klipler	11
Kitap ve Müzikal Parçalar	14
Drama ve Oyunlar	17
İMAN	18
Allah'a İman	20
Meleklerle İman	38
Kitaplara İman	46
Peygamberlere İman	52
Ahiret Gününe İman	66
Kaza ve Kadere İman	78
İBADET	82
Namaz	84
Oruç	96
Zekât-Sadaka	115
Dua-Tevekkül	134
Hac-Umre	140
Kur'ân-ı Kerim	152
SİYER	156
OYUNLAR	170
KAYNAKÇA	197

Takdim

Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER) kurulduğu 2003 yılından itibaren çocuklara, gençlere ve yetişkinlere yönelik din eğitimi alanında özgün eğitim programları hazırlamakta, materyallerini üretmekte, uygulamasını yapmakta ve farklı kurumlara da modellemesini gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede okulöncesi dönemde Adab Okulu, ilkokulda Ev Okulu, ortaokul ve lise öğrencilerinde Marifet Okulu, eğitimcilere yönelik Eğitimci Geliştirme Programı (EGP), yetişkinlerde ise İnsan ve Toplum İlm-i Hâli ve Ailede Din Eğitimi (ADEP) programlarını yürütmektedir.

İçinde yaşadığımız şartlar her geçen gün ailenin önemini biraz daha ön plana çıkarmıştır. Özellikle kişilerin ilk din eğitimi merkezinin aile olması, dinî referanslı bir hayatın inşasında ebeveynlerin rolünü ve sorumluluklarını gittikçe arttırmıştır. Bu ihtiyaçtan hareketle 2011 yılında çatı kuruluşumuz İLKE ile birlikte bir araştırma yapılmış, araştırmanın bulguları da "Çocukların Dinî Gelişiminde Ebeveynlerin Rolü: Beklentiler ve Zorlanma Alanları" başlıklı rapor ile konunun ilgililerine sunulmuştur. İlerleyen süreçte bu rapordan hareketle, ebeveynlerin çocuklarının dini gelişimini desteklemeleri için on haftalık **Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP)** oluşturulmuştur.

Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP) bir yandan alanında uzman, tecrübeli eğitimci kadrosu ile ebeveyn ve ebeveyn adaylarına yönelik seminerler şeklinde gerçekleştirilmekte, diğer yandan da farklı kurumlar tarafından modellenerek yaygınlık kazanmaktadır. Bu bağlamda ortaya çıkan materyal ihtiyaçları da kitap olarak yayınlanmaktadır. Bunların ilki, seminerleri desteklemek amacıyla 2018 yılında yayınlanan Ailede Din Eğitimi kitabı olmuştur. Ancak katılımcıların ADEP'e olan teveccühleri, özellikle de seminerlerin soru-cevap bölümleri çocukların din eğitiminin yazılı, görsel ve işitsel kaynaklarla desteklenmesine duyulan ihtiyacı göstermiştir.

Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP) seminer konularını esas alarak hazırlanan iki ciltlik bu eser, uzun ve yoğun bir çalışmanın mahsulüdür. **Aile İçi Etkinlik Rehberi** dijital araç, gereç ve ortamların yoğunlaştığı ve aile bağlarının zayıfladığı günümüzde, aile fertlerinin birlikte etkili ve verimli zaman geçirmelerine;

ebeveynlerin çocuklarının inanç, ibadet ve ahlak gelişimlerine katkı sağlama-
larına yönelik görsel-işitsel, yazılı ve uygulanabilir etkinlik önerileri getirmektedir.
Bunlar da kitap içerisinde film, klip, kitap, müzikal, drama, oyun ve etkinlik
olarak karşımıza çıkmaktadır.

Günümüzde görsel-işitsel materyallerin sayısının yoğun bir şekilde artması ve
bireylerin söz ve davranışlarını etkilemesi, bu materyallerden istifade edilme-
sini zaruri kılmaktadır. Ancak filmler başta olmak üzere kısa video ve klip gibi
görsel-işitsel materyallerin büyük oranda İslami değerlerden uzak mecralarda
üretildiği ve her yapımın kendi inanç, değer ve yaşam biçiminden izler taşıdığı
göz önünde bulundurulduğunda, bazı mahsurlu hususların olabileceği unu-
tulmamalıdır. Bu bağlamda ebeveynlerin kitap içerisinde önerilen film ve klip-
leri öncesinde izlemelerinin ve kişisel değerlendirmelerinin ardından uygunlu-
ğuna kanaat getirdikten sonra, aile fertleriyle bir etkinliğe dönüştürmelerinin
önemli olduğunu ifade etmeliyiz. Diğer taraftan kliplerin filmin tamamını değil,
ilgili dakika aralığını tavsiye ettiği de unutulmamalıdır. *Aile İçi Etkinlik Rehberi*
içerisinde yer alan etkinlik türlerine ait dikkat edilmesi gereken hususlar ilgi-
li başlıklarda ele alınmıştır. Ebeveynlerin etkinlikleri uygulamadan önce ilgili
editörler tarafından verilen bilgileri göz önünde bulundurması gerekmektedir.

Çalışmada emeği geçen yazar ve editör kadrosuna, kitabın yayına hazırlanma
sürecini başarı ile koordine eden Büşra Murat'a; tashih işlemlerini tamamlayan
Kübra Duran'a; grafik-tasarım çalışmasıyla kitabı kısa sürede basıma hazır hâle
getiren Ramazan Nurbaki'ye, metinlerde yer alan hadis kaynaklarını teyit eden
Asiye Ergün'e, çalışmanın yoğun temposunu arka planda destekleyen Cemile
Biol'a katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Tüm bunları bizlere yapma imkânı ve gücü veren Rabbimize hamd ediyoruz.
Gayret bizden inayet ve tevfik Allah'tandır.

Allah'a emanet olunuz...

Sedat Özgür

İstanbul, 2021

DİN EĞİTİMİNDE MATERYAL KULLANIMI

FİLMLER VE KLİPLER

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz

Bir resim bin kelimeye bedeldir. Binlerce kelime kullanarak anlatacağımız bir kavramı, duyguyu, fikri bazen bir tek resim ifade eder. Peki, 24 kare fotoğraf/resimden oluşan bir saniyelik görüntü kaç kelimeye bedeldir? Ya da insanın yüreğine dokunan birkaç saniyelik bir sahneyi kelimelerle anlatmak mümkün müdür? Mümkün ise o birkaç saniyeyi hissettirmek için kaç dakika, kaç saat, kaç gün harcamak gerekir? Birkaç saniye ile aktarılacak bir konuya günler harcamak israf değil midir?

Filmler gönlümüze seslenen öğretmenlerdir. Bazen aklımıza bazen kalbimize hitap ederler ama hiç uzun uzun nasihat etmezler. Hatta bazen hiç konuşmazlar. Bir bakış, bir tavır, bir tebessüm dokunur yüreğimize. Bu dokunaklı mesaj davranışlarımızı, duygularımızı, tutumlarımızı değiştirir. Bizi değiştiren, kendisini unutup bize nasihat edenin nasihati değil; bizi unutup erdemi yaşayan kahramanın davranışlarıdır. Kahraman bize yol gösterir, model olur. Onun gibi yer, içer, gezer ve onun gibi yaparız her şeyi. Sevmeyi, affetmeyi, tevbeyle, sadakati ondan öğreniriz; öldürmeyi, nefret etmeyi, intikam almayı öğrendiğimiz gibi.

O zaman doğru kahramanı kahraman edinmeli, sevdiğimizize doğru kişiyi örnek göstermeliyiz. Peki, bu kadar iyi kahraman var mıdır sinemada? Hollywood, Bollywood, İran, Türkiye ve diğer ülke sinemalarının bize örnek olabilecek kahramanları, değerlerimizi aktarabilen filmleri var mıdır? Bu soruya maalesef gönül rahatlığıyla "Evet" demek mümkün değildir. Hâl böyleyken baştan sona kusursuz, zararsız film bulmak da hayli zor olmaktadır. Ama bu durum sinemanın gücünden faydalanmaya da engel değildir.

Sinema filmlerini din eğitiminde iki şekilde kullanmak mümkündür. Bunlardan ilki bir filmin tamamını seyredip "film okumaları" yapmaktır.¹

Film okuma, kısaca ifade edecek olursak, bir filmi pasif bir şekilde izlemek yerine; değerlendirmek, eleştirmek, yorumlamak, asıl vermek istediği mesajı çözmek demektir. Kitabımızda ailece izlenebilecek ve okumalar yapılabilecek filmlere yer verdik ve örneklerini sizinle paylaştık. Bu örneklerden yola çıkarak farklı filmlerin okumalarını da çocuklarınızla birlikte yapabilirsiniz. Bu hususta ebeveynlere, kitabımızda yer verdiğimiz filmler de dâhil olmak üzere, bir filmi çocuklarla birlikte izlemeden önce ayrıca izlemelerini tavsiye ediyoruz. Film okuma etkinlikleri için önerdiğimiz filmler ebeveynin de süzgecinden geçmelidir.

¹ Daha fazla örnek film okuması için bakınız: Bilal Yorulmaz, **İzlenesi Filmler**, Rağbet Yayınları, İstanbul 2016

Öte yandan ailece izlenebilecek, baştan sona çeşitli değerlere vurgu yapan filmler bulmak epeyce güç olduğu için filmin tamamı yerine belirli sahnelerini kullanmak uygun bir yol olarak karşımıza çıkmaktadır. Önemseydiğimiz değerleri, etkili bir şekilde aktarmak üzere birkaç dakikalık sahneler bizim için daha anlamlı materyaller olmaktadır. Çoğu kez çocuklarımızla birlikte bir filmin tamamını izlemektense yüreğimizi titreten birkaç dakikalık sahneyi izlemek ve onun üzerinde tefekkür etmek daha anlamlıdır.

Yine sizlere örnek olması açısından din eğitimi ile ilgili çeşitli konularda kullanılabilir film sahnelerine (kliplere) yer verilmiştir. Bu sahneleri ilgili filmlerde kolayca bulabilmeniz için sahnelerin başlangıç-bitiş dakikaları belirtilmiştir. Ayrıca bu dakikaların yanında, filmin farklı formatlardaki süreleri değişiklik gösterebileceğinden, sahnenin başlangıç ve bitişindeki diyaloglara yer verilmiştir. Diyalog bulunmadığı durumlarda sahnenin başı ve sonundaki hareketler tarif edilmiştir. Sonrasında sahnenin içeriği hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Ayrıca sahnenin hangi konuda olduğu, hangi değerleri ya da kavramları içerdiği de ifade edilmiştir. Film ve sahne ile ilgili bilgilerden sonra belirtilen dakikalar arasında izleyiciye aktarılan olayla ilgili Kur'an-ı Kerim'de yer alan ayetler ve bazı değerlendirme soruları verilmiştir. Böylece ayetlerden ve sorulardan yola çıkarak konu edilen hususların film materyalleri ile kazandırılması amaçlanmıştır.²

Bu kitapta yer alan bütün materyaller anne babalara örnek oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Sizlere bu kitapta yer alan materyal ve etkinliklere bağlı kalmamanızı, bu materyalleri rehber edinerek kendinizi geliştirmenizi ve benzer materyalleri farklı konularda üretecek duruma gelmek için çaba göstermenizi tavsiye ediyoruz. Bu bağlamda film okuma yapılırken göz önünde bulundurulması gereken şu hususları dikkatinize sunabiliriz:

Film Seçiminde Dikkat Edilecek Hususlar

- ❁ Seçtiğimiz filmin türü ve konusu çocuğumuzun yaşına uygun olmalıdır. Örneğin çocuğumuz küçük yaşta ise animasyon türü filmleri tercih edebiliriz. Ortaokul ve lise çağında çocuklarımız varsa animasyon filmleri ilgilerini çekmeyebilir. Bu durumda onların yaşlarına uygun diğer türleri tercih edebiliriz.
- ❁ Seçtiğimiz filmlerde tema vurgusunu ikinci plana iten uygunsuz sahnelerin bulunmamasına özen gösterilmiştir.
- ❁ Şiddet sahneleri açıkça gösterilen filmler tercih edilmemelidir. Dinî konulu bir film bile olsa bıçaklama, işkence etme, boğma, öldürme gibi sahnelerin doğrudan gösterildiği filmlerden uzak durulmalıdır.

² Daha fazla örnek film klipi için bakınız: Bilal Yorulmaz, **Perdeden Gönüllere, Din Eğitiminde Kullanılabilecek Seçme Videolar**, Rağbet Yayınları, İstanbul 2016

❁ Seçilen filmde farklı dinlere ait alt metinlerin yer alıp almadığı kontrol edilmelidir. Örneğin *The Matrix*, *The Terminator*, *Narnia Günlükleri* gibi filmlerin alt metninde Hristiyan inancına göre Hz. İsa'nın hayatı yer almaktadır.³

❁ Seçilen film itikadi ya da fıkhi yönden problemlili olmamalıdır. Ateizmin, deizmin veya putperestliğin desteklenerek/onaylanarak ele alındığı filmler tercih edilmemelidir.

Film Okuması Yapılırken Dikkat Edilecek Hususlar

- ❁ Film okuması için özel bir zaman ayırılmalıdır. Mümkünse film okuması çay, kurabiye eşliğinde, samimi bir ortamda yapılmalıdır.
- ❁ Bütün aile bir araya gelmeli ve cep telefonu, tablet gibi araçlardan uzak durulmalıdır. Film okuması sırasında anne babanın aktif katılımı önemlidir. Film okuma saati çocukların eğlendirildikleri, meşgul edildikleri bir zaman dilimi olarak görülmemelidir. Film okuması hem aile fertlerinin kaynaştıkları bir aile saati, hem de çocukların medya okuryazarlığına adım attıkları bir eğitim sürecidir.
- ❁ Seyredilecek filmler **mutlaka öncesinde** anne baba tarafından izlenmiş ve uygunluğuna karar verilmiş olmalıdır.
- ❁ Dramatik etkiyi bozmamak için film sık sık kesilmemeli fakat gerekli görülen yerlerde durdurulup ilgili sahneler hakkında görüş alışverişinde bulunulmalıdır. Özellikle dini ve ahlaki açıdan önemli mesajlar taşıdığı düşünülen sahneler üzerinde durulmalıdır.
- ❁ Filmde doğru olmayan içerikler yer alıyorsa (namazın kılınışının yanlış gösterilmesi, tarihi bilgilerin gerçeklikten uzak olması gibi) bunların doğrusu da anında söylenmeli, böylece yanlış bilgilerin zihinlerde yer etmesi engellenmelidir.
- ❁ Film sonunda ailenin tüm bireyleriyle birlikte mutlaka genel bir değerlendirme yapılmalıdır.
- ❁ Film okuma etkinliği boyunca çocuklara fikirleri sık sık sorulmalıdır. Filmde verilmek istenen mesajları çocukların bulması sağlanmalıdır.

³ Popüler filmlerde yer alan alt metinler için bakınız: Bilal Yorulmaz, **Popüler Filmlerde Din**, İstanbul Tasarım Merkezi Yayınları, İstanbul 2006.

KİTAP VE MÜZİKAL PARÇALAR

Kevser Şenel Yılmaz

Eğitimde duyduğumuz, gördüğümüz, tecrübe ettiğimiz her anın ve materyalin tabii birer araç olduğu ön kabulüyle bu bölümde kitap ve müzikal etkinliklerden dini perspektifle nasıl yararlanabileceğimiz hakkında öneriler sunmaya çalıştık.

Temelde birer “sosyal hayatı okuma” pratiği sayılabilecek bu önerilerle, tefekkür, muhakeme, mukayeseli düşünme, temel mantık, eleştirel okuma ve münazarayı çocuklarla iletişimin merkezine yerleştirmek için bir fırsat olarak kullanabilmeyi diledik.

Okuma, inceleme ve etkinlik önerileri; “Ailede Din Eğitimi Programı”ndan murat ettiğimiz kazanımları sağlamak amacıyla iman, ibadet ve ahlak bölümleri içerisinde sınıflandırıldı.

Buna göre, örneğin; “Allah’a iman” temasıyla etiketlediğimiz okuma, izleme, dinleme ve oyun etkinlikleri, çocukların zihninde yer etmesi bakımından içeriğe uygun yönergelerle zenginleştirildi.

Seçilen materyaller incelenirken dikkat edilen hususlar;

- ✿ Hedeflenen kazanıma uygun olup olmadığı,
- ✿ Dine ve kültürel değerlere aykırı unsurlar barındırmaması,
- ✿ Alt metinler ve resimlemenin hedefe uygunluğu,
- ✿ Her kitap için ayrı ayrı belirlenen yaşın ihtiyaçlarına ve gelişimsel durumuna uygunluğu,
- ✿ Edebi, estetik ve sanatsal unsurların elverişliliği,
- ✿ Ebeveyn katılımı ve rehberliğine uygunluğu gibi çok sayıda kriter göz önünde bulunduruldu.

Bununla beraber, Ailede Din Eğitimi Programı katılımcıları ve Aile İçi Etkinlik Rehberi okurlarının çocuklarıyla kitap ve müzikal etkinlik uygulamalarında dikkat etmelerini istediğimiz önerilerimiz şunlardır:

Aile katılımlı içeriklerde, anne ve babaların çocuklarını materyallerle baş başa bırakmalarını, etkinliklere aktif katılım göstermelerini tavsiye etmekteyiz.

Ebevenler okul öncesi döneme ait metinleri çocuklarına okurken;

- ✿ Tüm dikkatlerini çocuklara yöneltmeli,
- ✿ Yavaş, tane tane ve doğru bir Türkçe ile okumalı,
- ✿ Çocuğun aynı eseri tekrar tekrar okuma taleplerini reddetmemeli,
- ✿ Okuma esnasında, çocuğun kitaptaki resimleri görebilmesini sağlamalı,
- ✿ Kitapla ilgili olsun veya olmasın çocuğun soru sormasına ve yorum yapmasına fırsat vermelidirler.

Okul öncesi döneme yönelik kazanımları pekiştirmek için, bu kitap içerisinde önerdiğimiz etkinliklere ek olarak konuları destekleyici kitap, kısa film, şarkı, ilahi, atasözü, deyim, mani, masal ve mesellerden de yararlanmayı unutmayalım.

Okul ve gençlik dönemine ait kitaplar değerlendirilirken ve onlarla birlikteyken;

- ✿ Kitabın anne veya baba başta olmak üzere en az iki kişi tarafından okunmasını, okunduktan sonra da hakkında sohbet edilecek bir ortamın oluşturulmasını,
- ✿ Çocukların ve gençlerin kendi aralarında yüz yüze veya çevrim içi olabilecek şekilde kitap kritiği kulübü oluşturmalarının teşvik edilmesini, gerektiği zamanlarda da rehberlik yapılmasını,
- ✿ Okunan kitaplar veya güncel konular vesilesiyle çocukların ve gençlerin fikirlerinin alınarak, değerli olduklarının hissettirilmesini,
- ✿ Çocuk ve gençlerin günlük tutmak ve okudukları kitaplardan notlar almak üzere defter edinmelerinin teşvik edilmesini,
- ✿ Dinî bir topluluk içinde bulunma ve sosyal ortamda dinî pratikleri gözlemlene ve yaşama imkânı sunulmasını,

- ☼ Çocuk ve gençlerin ahlaki ve fikri gelişimlerine katkı sağlayacak ortamlarda bulunmalarına öncülük edilmesini,
- ☼ Eser incelemelerinin çocuklar/gençler ile birlikte yapılabilmesi için gereken özen ve dikkatin gösterilmesini tavsiye etmekteyiz.

Müzikal etkinliklerden istifade edebilmek için;

- ☼ Çocukların ve gençlerin düzeylerine uygun dinleme listelerinin oluşturulmasını,
- ☼ Oluşturulan listelerin ev ve seyahat gibi çeşitli ortamlarda çalınmasını,
- ☼ Zararlı içeriklerden korumak için sosyal medya araçlarının “ebeveyn kontrolü” ve “sınırlı mod” gibi sekmelerle sağladığı güvenlik ayarlarının takip edilmesini,
- ☼ Sık dinlenildiği için dile pelesenk olan ilahi, şarkı, türkü gibi müzikal materyallerin sözleri üzerinde farkındalık oluşturulmasını,
- ☼ Çocukların sevdikleri ilahi ve şarkıların sözlerini bir deftere yazmalarının teşvik edilmesini,
- ☼ Deftere yazılan söz ve kavramlardan anlamları bilinmeyenlerin, manasının sözlükten bakılmasını,
- ☼ Şarkı sözleri ve kavramlar hakkında sohbet edilmesini tavsiye etmekteyiz.

DRAMA VE OYUNLAR

Şeyma Cevzli

Drama, hayat içerisinde yaşayacaklarımızın bir provası gibidir. Kişiler, rol içerisinde kalarak birçok farklı durumu deneyimleme şansına ulaşır ve yaşamında tecrübe ettiği olayları, büründüğü her bir rolün bakış açısıyla yeniden yorumlama fırsatı bulur.

Biz de “Ailede Din Eğitimi Programı” kapsamında aile bireylerinin aktif “rol” alabilecekleri oyun, etkinlik ve canlandırmaları hazırladık. Hazırlanan materyaller, sadece aile içinde değil; eğitimin farklı alanlarında da kullanılabilir, çeşitli konulara uyarlanabilecek bir formda düzenlendi.

Yazdığımız kazanımlarla oyun ve canlandırmaların değerlendirmelerini kolaylıkla yapabilirsiniz. Hazırlanan etkinliklerin aile katılımı olmasını önemlemekteyiz. Bu sebeple kitabımızdaki drama ve oyun bölümleri uygulanırken **dikkat edilmesi gereken bazı hususlar** aşağıda yer almaktadır:

- ☼ Roller belirlenirken yaşı küçük olanın seçim yapmasına öncelik verilmelidir.
- ☼ Rol içerisindeyken rolden çıkılmamalı, doğaçlamalar oyun kısmında yapılmalıdır.
- ☼ Canlandırmalarda kostümler hazırlanabilir veya ek materyaller kullanılabilir. Bunlar oyuncunun role girmesini kolaylaştırır.
- ☼ Rol canlandırılırken oyuncular birbirinin sözünü bölmemelidir.
- ☼ Canlandırma öncesinde belli bir süre prova yapılmalıdır.

Aile İçi Etkinlik Rehberi

2. Kitap

Editörler:

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz & Kevser Şenel Yılmaz & Şeyma Cevizli

Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP), ebeveynleri çocuklarına din eğitimi verirken desteklemek üzere 2015 yılından beri Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER) bünyesinde gerçekleştirilmektedir. İlk günden bugüne geniş kitlelere ulaşmayı başaran ADEP, çalışmalarını ailelerin güncel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için geliştirmektedir.

ADEP seminerlerinde ebeveynlerin çocuklarına din eğitimi verirken onlarla ortak ilgi alanı oluşturmakta ve çocuklarının zaman geçirdiği mevcut medya unsurlarını doğru değerlendirmekte zorlandıkları tespit edilmiştir. Aile İçi Etkinlik Rehberi kitabı, bu ihtiyacı karşılamak üzere ADEP Materyal Atölyesi ile YEKDER çatısı altında bir araya gelen üç editör ve sekiz yazarın çalışmalarıyla hazırlanmıştır. Ebeveynlere hâlihazırda bulunan yazılı, görsel ve işitsel materyalleri değerlendirmek konusunda rehberlik etmeyi amaçlayan Aile İçi Etkinlik Rehberi kitabı, uzun vadede mevcut materyallere yenileri eklendikçe onları da değerlendirebilecek bir perspektif kazandırmayı hedeflemektedir.

Aile İçi Etkinlik Rehberi kitabı, çocukların dini gelişimini desteklemek üzere geliştirilen yazılı, görsel, işitsel etkinlikler ve oyunlar ile aile içi iletişimi güçlendirmek konusunda ebeveynlere rehberlik etmeyi de amaçlamaktadır. ADEP seminer temalarından hareketle kitabın birinci cildinde İman, İbadet, Siyer ve Oyunlar; ikinci cildinde ise Ahlak ve Yolculukta Oyun ve Etkinlikler başlıkları yer almaktadır. Her bir başlık altında çeşitli oyunlarla nitelikli hale getirilen film, klip, kitap, müzikal ve dramalardan oluşan etkinlikler bulunmaktadır.

@ailedinedegitimi
@yekder

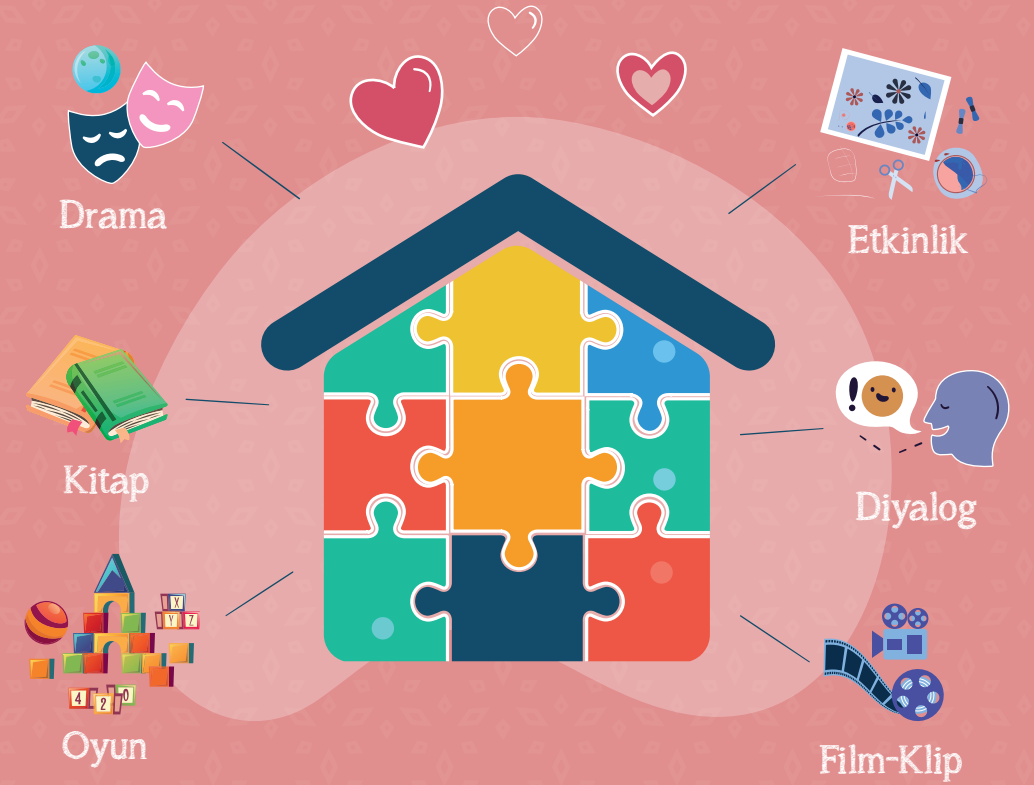
Aile İçi Etkinlik Rehberi

2. Kitap

Aile İçi Etkinlik Rehberi

Editörler:

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz & Kevser Şenel Yılmaz & Şeyma Cevizli

2. Kitap

Aile İçi Etkinlik Rehberi

2

YEKDER Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP)
için geliştirilmiştir.

YEKDER
YAYINLARI

YEKDER Yayınları – 15
Aile İçi Etkinlik Rehberi 2

Editörler

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz
Kevser Şenel Yılmaz
Şeyma Cevizli

Yazarlar

Senanur Satılmış, Tuğba Ulutaş, Semra Köknel, Rabia Kuruner,
Emine Polat, Şevval Kılınçlı, Zeynep Kızıllı, Sedat Özgür

Yayına Hazırlayan

Büşra Murat

Tashih

Kübra Duran

Kapak Tasarımı ve Grafik Tasarım

Ramazan Nurbaki

Baskı

Limit Ofset - Sertifika No: 28397 / Maltepe Mah. Litros Yolu 2.Mat. Sitesi
ZA13 Zeytinburnu / Topkapı / İSTABUL
T. 0212 567 45 35 - 0212 567 45 36 F. 0212 567 45 33

1.Baskı: İstanbul, 2021

ISBN

978-975-98557-6-5

© **YEKDER Yayınları, 2021**

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

YEKDER Yayınları

Sultantepe Mh. Cumhuriyet Cd. Fıstıkağacı İş Mrk.
No: 39/2 Üsküdar İstanbul Tel: (0216) 460 25 50

YEKDER Yayınları, Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği'nin (YEKDER) markasıdır.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Yorulmaz, B. & Şenel Yılmaz, K. & Cevizli Ş.

Aile İçi Etkinlik Rehberi 1

1. Baskı, 244 s., 16,5 x 23,5 cm

Kaynakça ve dizin var.

ISBN: 978-975-98557-6-5

1. Oyun 2. Yaratıcı Etkinlikler 3. Filmler

Aile İçi Etkinlik Rehberi

2

YEKDER Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP)
için geliştirilmiştir.

İçindekiler

TAKDİM	7
DİN EĞİTİMİNDE MATERYAL KULLANIMI	9
Film ve Klipler	11
Kitap ve Müzikal Parçalar	14
Drama ve Oyunlar	17
AHLAK	18
Adalet	20
Doğruluk-Dürüstlük	40
Dostluk	60
İyilik	78
Yardımlaşma-Dayanışma	92
Empati	114
Sabır	132
Saygı	148
Sevgi	166
Sorumluluk	188
Merhamet-Şefkat	206
Affetme	220
YOLCULUKTA OYUN VE ETKİNLİKLER	230
KAYNAKÇA	240

Takdim

Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER) kurulduğu 2003 yılından itibaren çocuklara, gençlere ve yetişkinlere yönelik din eğitimi alanında özgün eğitim programları hazırlamakta, materyallerini üretmekte, uygulamasını yapmakta ve farklı kurumlara da modellemesini gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede okulöncesi dönemde Adab Okulu, ilkokulda Ev Okulu, ortaokul ve lise öğrencilerinde Marifet Okulu, eğitimcilere yönelik Eğitimci Geliştirme Programı (EGP), yetişkinlerde ise İnsan ve Toplum İlm-i Hâli ve Ailede Din Eğitimi (ADEP) programlarını yürütmektedir.

İçinde yaşadığımız şartlar her geçen gün ailenin önemini biraz daha ön plana çıkarmıştır. Özellikle kişilerin ilk din eğitimi merkezinin aile olması, dinî referanslı bir hayatın inşasında ebeveynlerin rolünü ve sorumluluklarını gittikçe arttırmıştır. Bu ihtiyaçtan hareketle 2011 yılında çatı kuruluşumuz İLKE ile birlikte bir araştırma yapılmış, araştırmanın bulguları da "Çocukların Dinî Gelişiminde Ebeveynlerin Rolü: Beklentiler ve Zorlanma Alanları" başlıklı rapor ile konunun ilgililerine sunulmuştur. İlerleyen süreçte bu rapordan hareketle, ebeveynlerin çocuklarının dini gelişimini desteklemeleri için on haftalık **Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP)** oluşturulmuştur.

Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP) bir yandan alanında uzman, tecrübeli eğitimci kadrosu ile ebeveyn ve ebeveyn adaylarına yönelik seminerler şeklinde gerçekleştirilmekte, diğer yandan da farklı kurumlar tarafından modellenerek yaygınlık kazanmaktadır. Bu bağlamda ortaya çıkan materyal ihtiyaçları da kitap olarak yayınlanmaktadır. Bunların ilki, seminerleri desteklemek amacıyla 2018 yılında yayınlanan Ailede Din Eğitimi kitabı olmuştur. Ancak katılımcıların ADEP'e olan teveccühleri, özellikle de seminerlerin soru-cevap bölümleri çocukların din eğitiminin yazılı, görsel ve işitsel kaynaklarla desteklenmesine duyulan ihtiyacı göstermiştir.

Ailede Din Eğitimi Programı (ADEP) seminer konularını esas alarak hazırlanan iki ciltlik bu eser, uzun ve yoğun bir çalışmanın mahsulüdür. **Aile İçi Etkinlik Rehberi** dijital araç, gereç ve ortamların yoğunlaştığı ve aile bağlarının zayıfladığı günümüzde, aile fertlerinin birlikte etkili ve verimli zaman geçirmelerine;

ebeveynlerin çocuklarının inanç, ibadet ve ahlak gelişimlerine katkı sağlama-
larına yönelik görsel-işitsel, yazılı ve uygulanabilir etkinlik önerileri getirmektedir.
Bunlar da kitap içerisinde film, klip, kitap, müzikal, drama, oyun ve etkinlik
olarak karşımıza çıkmaktadır.

Günümüzde görsel-işitsel materyallerin sayısının yoğun bir şekilde artması ve
bireylerin söz ve davranışlarını etkilemesi, bu materyallerden istifade edilme-
sini zaruri kılmaktadır. Ancak filmler başta olmak üzere kısa video ve klip gibi
görsel-işitsel materyallerin büyük oranda İslami değerlerden uzak mecralarda
üretildiği ve her yapımın kendi inanç, değer ve yaşam biçiminden izler taşıdığı
göz önünde bulundurulduğunda, bazı mahsurlu hususların olabileceği unu-
tulmamalıdır. Bu bağlamda ebeveynlerin kitap içerisinde önerilen film ve klip-
leri öncesinde izlemelerinin ve kişisel değerlendirmelerinin ardından uygunlu-
ğuna kanaat getirdikten sonra, aile fertleriyle bir etkinliğe dönüştürmelerinin
önemli olduğunu ifade etmeliyiz. Diğer taraftan kliplerin filmin tamamını değil,
ilgili dakika aralığını tavsiye ettiği de unutulmamalıdır. *Aile İçi Etkinlik Rehberi*
içerisinde yer alan etkinlik türlerine ait dikkat edilmesi gereken hususlar ilgi-
li başlıklarda ele alınmıştır. Ebeveynlerin etkinlikleri uygulamadan önce ilgili
editörler tarafından verilen bilgileri göz önünde bulundurması gerekmektedir.

Çalışmada emeği geçen yazar ve editör kadrosuna, kitabın yayına hazırlanma
sürecini başarı ile koordine eden Büşra Murat'a; tashih işlemlerini tamamlayan
Kübra Duran'a; grafik-tasarım çalışmasıyla kitabı kısa sürede basıma hazır hâle
getiren Ramazan Nurbaki'ye, metinlerde yer alan hadis kaynaklarını teyit eden
Asiye Ergün'e, çalışmanın yoğun temposunu arka planda destekleyen Cemile
Biol'a katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Tüm bunları bizlere yapma imkânı ve gücü veren Rabbimize hamd ediyoruz.
Gayret bizden inayet ve tevfik Allah'tandır.

Allah'a emanet olunuz...

Sedat Özgür

İstanbul, 2021

DİN EĞİTİMİNDE MATERYAL KULLANIMI

FİLMLER VE KLİPLER

Doç. Dr. Bilal Yorulmaz

Bir resim bin kelimeye bedeldir. Binlerce kelime kullanarak anlatacağımız bir kavramı, duyguyu, fikri bazen bir tek resim ifade eder. Peki, 24 kare fotoğraf/resimden oluşan bir saniyelik görüntü kaç kelimeye bedeldir? Ya da insanın yüreğine dokunan birkaç saniyelik bir sahneyi kelimelerle anlatmak mümkün müdür? Mümkün ise o birkaç saniyeyi hissettirmek için kaç dakika, kaç saat, kaç gün harcamak gerekir? Birkaç saniye ile aktarılacak bir konuya günler harcamak israf değil midir?

Filmler gönlümüze seslenen öğretmenlerdir. Bazen aklımıza bazen kalbimize hitap ederler ama hiç uzun uzun nasihat etmezler. Hatta bazen hiç konuşmazlar. Bir bakış, bir tavır, bir tebessüm dokunur yüreğimize. Bu dokunaklı mesaj davranışlarımızı, duygularımızı, tutumlarımızı değiştirir. Bizi değiştiren, kendisini unutup bize nasihat edenin nasihati değil; bizi unutup erdemi yaşayan kahramanın davranışlarıdır. Kahraman bize yol gösterir, model olur. Onun gibi yer, içer, gezer ve onun gibi yaparız her şeyi. Sevmeyi, affetmeyi, tevbeyle, sadakati ondan öğreniriz; öldürmeyi, nefret etmeyi, intikam almayı öğrendiğimiz gibi.

O zaman doğru kahramanı kahraman edinmeli, sevdiğimizize doğru kişiyi örnek göstermeliyiz. Peki, bu kadar iyi kahraman var mıdır sinemada? Hollywood, Bollywood, İran, Türkiye ve diğer ülke sinemalarının bize örnek olabilecek kahramanları, değerlerimizi aktarabilen filmleri var mıdır? Bu soruya maalesef gönül rahatlığıyla "Evet" demek mümkün değildir. Hâl böyleyken baştan sona kusursuz, zararsız film bulmak da hayli zor olmaktadır. Ama bu durum sinemanın gücünden faydalanmaya da engel değildir.

Sinema filmlerini din eğitiminde iki şekilde kullanmak mümkündür. Bunlardan ilki bir filmin tamamını seyredip "film okumaları" yapmaktır.¹

Film okuma, kısaca ifade edecek olursak, bir filmi pasif bir şekilde izlemek yerine; değerlendirmek, eleştirmek, yorumlamak, asıl vermek istediği mesajı çözmek demektir. Kitabımızda ailece izlenebilecek ve okumalar yapılabilecek filmlere yer verdik ve örneklerini sizinle paylaştık. Bu örneklerden yola çıkarak farklı filmlerin okumalarını da çocuklarınızla birlikte yapabilirsiniz. Bu hususta ebeveynlere, kitabımızda yer verdiğimiz filmler de dâhil olmak üzere, bir filmi çocuklarla birlikte izlemeden önce ayrıca izlemelerini tavsiye ediyoruz. Film okuma etkinlikleri için önerdiğimiz filmler ebeveynin de süzgecinden geçmelidir.

¹ Daha fazla örnek film okuması için bakınız: Bilal Yorulmaz, **İzlenesi Filmler**, Rağbet Yayınları, İstanbul 2016

Öte yandan ailece izlenebilecek, baştan sona çeşitli değerlere vurgu yapan filmler bulmak epeyce güç olduğu için filmin tamamı yerine belirli sahnelerini kullanmak uygun bir yol olarak karşımıza çıkmaktadır. Önemseydiğimiz değerleri, etkili bir şekilde aktarmak üzere birkaç dakikalık sahneler bizim için daha anlamlı materyaller olmaktadır. Çoğu kez çocuklarımızla birlikte bir filmin tamamını izlemektense yüreğimizi titreten birkaç dakikalık sahneyi izlemek ve onun üzerinde tefekkür etmek daha anlamlıdır.

Yine sizlere örnek olması açısından din eğitimi ile ilgili çeşitli konularda kullanılacak film sahnelerine (kliplere) yer verilmiştir. Bu sahneleri ilgili filmlerde kolayca bulabilmeniz için sahnelerin başlangıç-bitiş dakikaları belirtilmiştir. Ayrıca bu dakikaların yanında, filmin farklı formatlardaki süreleri değişiklik gösterebileceğinden, sahnenin başlangıç ve bitişindeki diyaloglara yer verilmiştir. Diyalog bulunmadığı durumlarda sahnenin başı ve sonundaki hareketler tarif edilmiştir. Sonrasında sahnenin içeriği hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Ayrıca sahnenin hangi konuda olduğu, hangi değerleri ya da kavramları içerdiği de ifade edilmiştir. Film ve sahne ile ilgili bilgilerden sonra belirtilen dakikalar arasında izleyiciye aktarılan olayla ilgili Kur'an-ı Kerim'de yer alan ayetler ve bazı değerlendirme soruları verilmiştir. Böylece ayetlerden ve sorulardan yola çıkarak konu edilen hususların film materyalleri ile kazandırılması amaçlanmıştır.²

Bu kitapta yer alan bütün materyaller anne babalara örnek oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Sizlere bu kitapta yer alan materyal ve etkinliklere bağlı kalmamanızı, bu materyalleri rehber edinerek kendinizi geliştirmenizi ve benzer materyalleri farklı konularda üretecek duruma gelmek için çaba göstermenizi tavsiye ediyoruz. Bu bağlamda film okuma yapılırken göz önünde bulundurulması gereken şu hususları dikkatinize sunabiliriz:

Film Seçiminde Dikkat Edilecek Hususlar

- ❖ Seçtiğimiz filmin türü ve konusu çocuğumuzun yaşına uygun olmalıdır. Örneğin çocuğumuz küçük yaşta ise animasyon türü filmleri tercih edebiliriz. Ortaokul ve lise çağında çocuklarımız varsa animasyon filmleri ilgilerini çekmeyebilir. Bu durumda onların yaşlarına uygun diğer türleri tercih edebiliriz.
- ❖ Seçtiğimiz filmlerde tema vurgusunu ikinci plana iten uygunsuz sahnelerin bulunmamasına özen gösterilmştir.
- ❖ Şiddet sahneleri açıkça gösterilen filmler tercih edilmemelidir. Dinî konulu bir film bile olsa bıçaklama, işkence etme, boğma, öldürme gibi sahnelerin doğrudan gösterildiği filmlerden uzak durulmalıdır.

² Daha fazla örnek film klipi için bakınız: Bilal Yorulmaz, **Perdeden Gönüllere, Din Eğitiminde Kullanılabilecek Seçme Videolar**, Rağbet Yayınları, İstanbul 2016

❖ Seçilen filmde farklı dinlere ait alt metinlerin yer alıp almadığı kontrol edilmelidir. Örneğin *The Matrix*, *The Terminator*, *Narnia Günlükleri* gibi filmlerin alt metninde Hristiyan inancına göre Hz. İsa'nın hayatı yer almaktadır.³

❖ Seçilen film itikadi ya da fıkhi yönden problemlili olmamalıdır. Ateizmin, deizmin veya putperestliğin desteklenerek/onaylanarak ele alındığı filmler tercih edilmemelidir.

Film Okuması Yapılırken Dikkat Edilecek Hususlar

- ❖ Film okuması için özel bir zaman ayrılmalıdır. Mümkünse film okuması çay, kurabiye eşliğinde, samimi bir ortamda yapılmalıdır.
- ❖ Bütün aile bir araya gelmeli ve cep telefonu, tablet gibi araçlardan uzak durulmalıdır. Film okuması sırasında anne babanın aktif katılımı önemlidir. Film okuma saati çocukların eğlendirildikleri, meşgul edildikleri bir zaman dilimi olarak görülmemelidir. Film okuması hem aile fertlerinin kaynaştıkları bir aile saati, hem de çocukların medya okuryazarlığına adım attıkları bir eğitim sürecidir.
- ❖ Seyredilecek filmler **mutlaka öncesinde** anne baba tarafından izlenmiş ve uygunluğuna karar verilmiş olmalıdır.
- ❖ Dramatik etkiyi bozmamak için film sık sık kesilmemeli fakat gerekli görülen yerlerde durdurulup ilgili sahneler hakkında görüş alışverişinde bulunulmalıdır. Özellikle dini ve ahlaki açıdan önemli mesajlar taşıdığı düşünülen sahneler üzerinde durulmalıdır.
- ❖ Filmde doğru olmayan içerikler yer alıyorsa (namazın kılınışının yanlış gösterilmesi, tarihi bilgilerin gerçeklikten uzak olması gibi) bunların doğrusu da anında söylenmeli, böylece yanlış bilgilerin zihinlerde yer etmesi engellenmelidir.
- ❖ Film sonunda ailenin tüm bireyleriyle birlikte mutlaka genel bir değerlendirme yapılmalıdır.
- ❖ Film okuma etkinliği boyunca çocuklara fikirleri sık sık sorulmalıdır. Filmde verilmek istenen mesajları çocukların bulması sağlanmalıdır.

³ Popüler filmlerde yer alan alt metinler için bakınız: Bilal Yorulmaz, **Popüler Filmlerde Din**, İstanbul Tasarım Merkezi Yayınları, İstanbul 2006.

KİTAP VE MÜZİKAL PARÇALAR

Kevser Şenel Yılmaz

Eğitimde duyduğumuz, gördüğümüz, tecrübe ettiğimiz her anın ve materyalin tabii birer araç olduğu ön kabulüyle bu bölümde kitap ve müzikal etkinliklerden dini perspektifle nasıl yararlanabileceğimiz hakkında öneriler sunmaya çalıştık.

Temelde birer “sosyal hayatı okuma” pratiği sayılabilecek bu önerilerle, tefekkür, muhakeme, mukayeseli düşünme, temel mantık, eleştirel okuma ve münazarayı çocuklarla iletişimin merkezine yerleştirmek için bir fırsat olarak kullanabilmeyi diledik.

Okuma, inceleme ve etkinlik önerileri; “Ailede Din Eğitimi Programı”ndan murat ettiğimiz kazanımları sağlamak amacıyla iman, ibadet ve ahlak bölümleri içerisinde sınıflandırıldı.

Buna göre, örneğin; “Allah’a iman” temasıyla etiketlediğimiz okuma, izleme, dinleme ve oyun etkinlikleri, çocukların zihninde yer etmesi bakımından içeriğe uygun yönergelerle zenginleştirildi.

Seçilen materyaller incelenirken dikkat edilen hususlar;

- ✿ Hedeflenen kazanıma uygun olup olmadığı,
- ✿ Dine ve kültürel değerlere aykırı unsurlar barındırmaması,
- ✿ Alt metinler ve resimlemenin hedefe uygunluğu,
- ✿ Her kitap için ayrı ayrı belirlenen yaşın ihtiyaçlarına ve gelişimsel durumuna uygunluğu,
- ✿ Edebi, estetik ve sanatsal unsurların elverişliliği,
- ✿ Ebeveyn katılımı ve rehberliğine uygunluğu gibi çok sayıda kriter göz önünde bulunduruldu.

Bununla beraber, Ailede Din Eğitimi Programı katılımcıları ve Aile İçi Etkinlik Rehberi okurlarının çocuklarıyla kitap ve müzikal etkinlik uygulamalarında dikkat etmelerini istediğimiz önerilerimiz şunlardır:

Aile katılımlı içeriklerde, anne ve babaların çocuklarını materyallerle baş başa bırakmalarını, etkinliklere aktif katılım göstermelerini tavsiye etmekteyiz.

Ebevenler okul öncesi döneme ait metinleri çocuklarına okurken;

- ✿ Tüm dikkatlerini çocuklara yöneltmeli,
- ✿ Yavaş, tane tane ve doğru bir Türkçe ile okumalı,
- ✿ Çocuğun aynı eseri tekrar tekrar okuma taleplerini reddetmemeli,
- ✿ Okuma esnasında, çocuğun kitaptaki resimleri görebilmesini sağlamalı,
- ✿ Kitapla ilgili olsun veya olmasın çocuğun soru sormasına ve yorum yapmasına fırsat vermelidirler.

Okul öncesi döneme yönelik kazanımları pekiştirmek için, bu kitap içerisinde önerdiğimiz etkinliklere ek olarak konuları destekleyici kitap, kısa film, şarkı, ilahi, atasözü, deyim, mani, masal ve mesellerden de yararlanmayı unutmayalım.

Okul ve gençlik dönemine ait kitaplar değerlendirilirken ve onlarla birlikteyken;

- ✿ Kitabın anne veya baba başta olmak üzere en az iki kişi tarafından okunmasını, okunduktan sonra da hakkında sohbet edilecek bir ortamın oluşturulmasını,
- ✿ Çocukların ve gençlerin kendi aralarında yüz yüze veya çevrim içi olabilecek şekilde kitap kritiği kulübü oluşturmalarının teşvik edilmesini, gerektiği zamanlarda da rehberlik yapılmasını,
- ✿ Okunan kitaplar veya güncel konular vesilesiyle çocukların ve gençlerin fikirlerinin alınarak, değerli olduklarının hissettirilmesini,
- ✿ Çocuk ve gençlerin günlük tutmak ve okudukları kitaplardan notlar almak üzere defter edinmelerinin teşvik edilmesini,
- ✿ Dinî bir topluluk içinde bulunma ve sosyal ortamda dinî pratikleri gözlemlene ve yaşama imkânı sunulmasını,

- ☼ Çocuk ve gençlerin ahlaki ve fikri gelişimlerine katkı sağlayacak ortamlarda bulunmalarına öncülük edilmesini,
- ☼ Eser incelemelerinin çocuklar/gençler ile birlikte yapılabilmesi için gereken özen ve dikkatin gösterilmesini tavsiye etmekteyiz.

Müzikal etkinliklerden istifade edebilmek için;

- ☼ Çocukların ve gençlerin düzeylerine uygun dinleme listelerinin oluşturulmasını,
- ☼ Oluşturulan listelerin ev ve seyahat gibi çeşitli ortamlarda çalınmasını,
- ☼ Zararlı içeriklerden korumak için sosyal medya araçlarının “ebeveyn kontrolü” ve “sınırlı mod” gibi sekmelerle sağladığı güvenlik ayarlarının takip edilmesini,
- ☼ Sık dinlendiği için dile pelesenk olan ilahi, şarkı, türkü gibi müzikal materyallerin sözleri üzerinde farkındalık oluşturulmasını,
- ☼ Çocukların sevdikleri ilahi ve şarkıların sözlerini bir deftere yazmalarının teşvik edilmesini,
- ☼ Deftere yazılan söz ve kavramlardan anlamları bilinmeyenlerin, manasının sözlükten bakılmasını,
- ☼ Şarkı sözleri ve kavramlar hakkında sohbet edilmesini tavsiye etmekteyiz.

DRAMA VE OYUNLAR

Şeyma Cevzli

Drama, hayat içerisinde yaşayacaklarımızın bir provası gibidir. Kişiler, rol içerisinde kalarak birçok farklı durumu deneyimleme şansına ulaşır ve yaşamında tecrübe ettiği olayları, büründüğü her bir rolün bakış açısıyla yeniden yorumlama fırsatı bulur.

Biz de “Ailede Din Eğitimi Programı” kapsamında aile bireylerinin aktif “rol” alabilecekleri oyun, etkinlik ve canlandırmaları hazırladık. Hazırlanan materyaller, sadece aile içinde değil; eğitimin farklı alanlarında da kullanılabilir, çeşitli konulara uyarlanabilecek bir formda düzenlendi.

Yazdığımız kazanımlarla oyun ve canlandırmaların değerlendirmelerini kolaylıkla yapabilirsiniz. Hazırlanan etkinliklerin aile katılımı olmasını önemlemekteyiz. Bu sebeple kitabımızdaki drama ve oyun bölümleri uygulanırken **dikkat edilmesi gereken bazı hususlar** aşağıda yer almaktadır:

- ☼ Roller belirlenirken yaşı küçük olanın seçim yapmasına öncelik verilmelidir.
- ☼ Rol içerisindeyken rolden çıkılmamalı, doğaçlamalar oyun kısmında yapılmalıdır.
- ☼ Canlandırmalarda kostümler hazırlanabilir veya ek materyaller kullanılabilir. Bunlar oyuncunun role girmesini kolaylaştırır.
- ☼ Rol canlandırılırken oyuncular birbirinin sözünü bölmemelidir.
- ☼ Canlandırma öncesinde belli bir süre prova yapılmalıdır.